„UNIVERSUL“ ÎN TARĂ

S'au schimbat numirile ungureşti ale străzilor din Turda

Turda, 18 Martie

In urma reportajului nostru de zilele trecute, prin care arătam că încă şi acum după douăzeci de ani dela unire mai sunt în oraşul nostru, străzi cu denumiri ungureşti, d-l primar al oraşului Alexandru Pătârlăgeanu prim-preşedinte de tribunal, a luat dispoziţii imediat, de schimbarea acestor denumiri. Str. Kövecsi, va purta de azi numele de **strada Dr. Alexandru Fărcăşanu**, cel dintâiu prim-preşedinte român, după unire al tribunalului Turda, iar strada Edmund Velits, va purta numele de **strada General Gherescu**, primul comandant al unităţilor armatei româneşti, ce a intrat în oraşul Turda.

Această schimbare este una dintre cele mai mari satisfacţii pentru scrisul nostru, iar publicul românesc priveşte acest lucru cu cea mai mare bucurie. S'a făcut un act de dreptate, şi s'a dat o satisfacţie românismului, căci printre asupritorii românilor de pe aceste locuri a fost şi familia Velitis, din care a fost şi un conducător al unei unităţi militare contra lui Avram-Iancu, în 1848, şi tocmai denumirea străzei ce i-a purtat atâta amar de vreme numele, a fost schimbată în str. G-l Gherescu, primul comandant al armatei române ce a păşit pe pământul oraşului Turda.

Dar în oraşul nostru sunt foarte multe lucruri de făcut, şi suntem siguri că rând pe rând toate vor fi rezolvate, căci în fruntea comunei se află un adânc cunoscător al tuturor chestiunilor şi pe deasupra cu voinţa de a înfăptui lucruri durabile.

Asupra planului de lucru dela primăria oraşului nostru vom reveni într'un viitor reportaj.

O frumoasă iniţiativă la Şimleul-Silvaniei

Pentru un monument inchinat „memorandiştilor“

Elevii liceului „Simeon Bărnuţiu“ din Şimleul Silvaniei, grupaţi sub conducerea profesorilor lor, au scos o revistă „Stropi de rouă“, care constituie un frumos şi promiţător început.

Din îndemnul d-lui dr. Ioan Ossian, directorul liceului, aceşti elevi au avut buna idee de a lua iniţiativa ridicării unui monument, în formă de troiţă, comemorând pe memorandiştii ardeleni şi pe fruntaşii luptei naţionale a românilor, sub vitrega stăpânire ungurească a acestor ţinuturi.

Comitetul a intervenit la primăria oraşului spre a se ceda terenul destinat să adăpostească troiţa monument şi, deschizând o listă de subscripţie, revista „Stropi de rouă“ s'a şi înscris cu suma de 500 lei.

Rugăm pe toţi bunii români să sprijine această frumoasă iniţiativă, trimiţând obolul lor, pe adresa d-lui dr. Ioan Ossian, directorul liceului „Simeon Bărnuţiu“, în Şimleul-Silvaniei.

Prinderea unor hoţi de dinamită în jud. Năsăud

Bistriţa, 16 Martie

O patrulă de jandarmi dela postul din Ilva-Mare, pe când îşi făcea rondul de patrulare, a surprins pe indivizii Gavrilă Negru şi Vasile Petca, ambii din comuna Gherţa, judeţul Satu-Mare, ducând o cantitate de 4 kg. dinamită, 50 buc. capse şi 50 fitiluri.

Acest material îl avea dela artificierul Francisc Mainer, dela şantierul c. f. r. Ilva-Dorna.

Din cercetările făcute de jandarmii din Ilva-Mare, reiese că sustragerea dinamitei s'a făcut cu ştirea artificierului Mainer, cu care numiţii erau în legătură.

Toţi au fost înaintaţi parchetului Bistriţa.

Autorul fraudelor dela pref. jud. Arad a fost condamnat

Arad, 19 Martie

Secţia II a tribunalului local, în complectul domnilor Moldovan şi dr. Costa, fotoliul ministerului public fiind ocupat de d. procuror Blănaru, a judecat pe Josif Kovacs, fostul funcţionar al prefecturei judeţului, care după cum se ştie, a sustras titluri ale împrumutului de înzestrare — proprietatea prefecturei — şi le-a vândut, prin intermediul băncii „Casa generală de păstrare“ din Arad, însuşindu-şi banii.

Am arătat într'un reportaj trecut, că Josif Kovacs a fost prins la Danzig şi adus, săptămâna trecută în ţară, publicând şi declaraţiile făcute la chestura poliţiei, înainte de a fi depus în închisoarea tribunalului local.

Procesul a început prin citirea ordinanţei definitive de trimitere în judecată, în care sunt consemnate faptele comise de Josif Kovacs, aşa cum noi le-am arătat la timp în corespondenţele privitoare la această afacere şi aşa cum Kovacs le-a declarat la poliţie.

Procedându-se la interogarea acuzatului, acesta şi-a recunoscut vina, susţinând că a comis fraudele, deoarece salarul de 3100 lei lunar nu-i ajungea pentru acoperirea tuturor necesităţilor vieţii. A arătat că plătea o chirie lunară de 2000 lei şi din rest trebuia să trăiască. La diferitele întrebări puse de d. preşedinte Moldovan, acuzatul a dat răspunsuri, lămurind unele lucruri ce păreau neclare. Astfel, prima dată a sustras două titluri în valoare nominală de câte 20.000 lei fiecare şi apoi altele şi altele, până când a simţit că primejdia descoperirii devine iminentă. Atunci a sustras un ultim stoc de titluri în valoare nominală de 360.000 lei. Acestea neputându-le vinde la Arad, a plecat, însoţit de un funcţionar al băncii „Casa de păstrare generală“ la Bucureşti, unde le-a vândut pentru suma de 220.000 lei. Din aceşti bani a cumpărat la bursa neagră, pentru bancnote a câte 1000 franci francezi, le-a băgat pe fiecare în câte un plic şi le-a trimis, pe numele său, la poşta din Danzig, post restant. Şi-a mai cumpărat 100 zloţi polonezi şi biletul de drum. După aceasta a plecat. La Danzig a primit numai una din scrisori. Şi-a închiriat o cameră şi a rămas acolo până a fost arestat din cauza imprudenţei cu care şi-a complectat paşaportul pe timp de trei ani, deşi România emite paşapoartele numai pe timp de un an. Privitor la paşaport, spune că l-a luat din stocul ce-l avea în păstrare şi l-a completat cu numele Josif Müller, blanchetele fiind semnate de cei în drept. A mai recunoscut că a falsificat şi câteva semnături ale colegilor săi. Ultimele cuvinte ale acuzatului n'au mai putut fi auzite din cauza plânsului şi a lacrimilor ce-l podideră.

Din partea prefecturii judeţului, d. dr. Romulus Bejan, subprefect, a cerut câteva lămuriri şi ca acuzatul să declare cine i-au fost complici.

Tribunalul găseşte cererea neconcludentă şi, considerând că acuzatul şi-a recunoscut faptele, renunţă la audierea martorilor. Citindu-se declaraţiile acestora făcute la instrucţie, se constată că nimeni n'a suferit nici o pagubă de pe urma sustragerilor de titluri comise de Kovacs. Aceasta pentru că prefectura judeţului a fost despăgubită de banca „Casa de păstrare generală“, iar funcţionarii şi alţi particulari de către soţia lui Kovacs.

Cuvântul fiind dat reprezentantului ministerului public, d. procuror Blănaru a cerut aplicarea unei pedepse exemplare, iar apărarea, reprezentată prin d. dr. Teodor Barbateiu, a susţinut incompetenţa tribunalului, iar în al doilea rând a solicitat o pedeapsă uşoară, Kovacs fiind un infractar ocazional.

Tribunalul retrăgându-se pentru deliberare, a stabilit că Josif Kovacs este vinovat de sustracţiune şi fals în acte publice şi private. In consecinţă, l-a condamnat la 4 ani închisoare corecţională, 5000 lei amendă şi 5 ani interdicţie.

Atât acuzarea cât şi apărarea au declarat apel împotriva sentinţei.

—xox—

Arestarea unor tineri hitlerişti la Făgăraş

Făgăraş, 18 Martie

Jandarmii din Cincu au surprins la o întrunire clandestină 15 tineri saşi din acea comună.

Fiind arestaţi şi aduşi la legiunea de jandarmi, au declarat că erau adunaţi la clacă.

Fiind contravenienţi la legile şi ordonanţele în vigoare, au fost înaintaţi tribunalului militar din Craiova.

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi, la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.

Importantă ordonanţă a corpului VII armată

Sibiu, 17 Martie

D. general de divizie Gh. Oprescu, comandantul corpului VII armată, împreună cu şeful de stat major al Corp. VII A. lt. colonel Vl. Chirovici şi procurorul militar al Corp. VII A. maior magistrat P. Băcanu, au dat o ordonanţă, prin care se interzice funcţionarea sub orice formă a asociaţiunei evreeşti *„Hahalutz“* zisă şi „Hehalutz“ sau „Halutzi“, precum şi tabarele de muncă sub orice formă, a hahaluţilor, ca: ferme, grădini, ateliere etc. Deasemenea se retrag autorizaţiile de orice fel, date acestor organizaţiuni sau conducătorilor lor, precum şi autorizaţiile pentru ţinerea de conferinţe publice, colecte etc.

După ce dă dispoziţiuni privitoare la felul cum se vor pedepsi infractorii liniştei publice, cei cari vor mai face parte dintr'o grupare politică sau vor purta arme, aduce o altă dispoziţie salutară pentru demnitatea statului nostru, şi anume: vor fi pedepsiţi aspru funcţionarii publici şi însărcinaţii lor, cari vor folosi în instituţiunile publice altă limbă decât cea oficială, cea românească.

Aceste măsuri au fost bine primite de bunii români.

Ancheta in chestiunea carnetelor false I. O. V. din Cluj

Ce declară unii din martori

Cluj, 18 Martie

Ne-am ocupat pe larg, în câteva numere consecutive, despre descoperirea stocului de carnete false I. O. V. din Cluj, în urma căruia a fost arestat delegatul I. O. V.-ului clujan, avocatul dr. Iustin Cloşca Iuga şi doi complici ai acestuia cari făceau trafic cu aceste carnete, cât şi de întregul mers al cercetărilor, în jurul cărora autorităţile păstrează cea mai desăvârşită tăcere.

Un prim rezultat al anchetei a fost punerea de sechestru penal pe întreaga avere a principalului vinovat.

Lucrul acesta nu este exclus să se întâmple şi cu averea altor persoane din localitate, fie complici conştienţi în aceste falsuri, fie induşi în eroare de primul arestat.

Cercetările au continuat zilele acestea fără întrerupere la cabinetul II de instrucţie.

Până în prezent au fost audiaţi o mulţime de invalizi, orfani şi văduve de pe raza municipiului Cluj, pentru a se stabili dacă au fost sau nu frustraţi de drepturile cuvenite, în folosul altor persoane.

Această din urmă bănuială a dus şi la arestarea celor doi complici ai avocatului Iuga, deoarece se crede că o mulţime din aceste carnete I.O.V. au fost „vândute“ sau „închiriate“ unor voiajori comerciali evrei, cari beneficiind de 75 la sută reducere pe calea ferată, au frustat statul cu mari sume.

Se ştie precis că numeroşi invalizi ascultaţi Vineri dimineaţa au declarat că nu se puteau prezenta delegatului I.O.V.-ului din Cluj, decât cu daruri foarte bogate, fiindcă altfel erau bruscaţi.

De asemenea unii din martori au declarat că sigilarea carnetelor, pentru valabilitate, nu o făcea avocatul dr. Iustin Cloşca Iuga, singurul care ar fi fost indicat s'o facă, ci servitoarea acestuia, care lua pentru fiecare carnet sigilat între 100 şi 500 lei.

Cum până acum n'au fost ascultaţi decât foarte puţini din invalizii, orfanii şi văduvele de război din municipiul Cluj şi nici unul din cei cari se află în judeţ, cercetările vor continua.

Nu încape îndoială că din declaraţiile martorilor cari urmează să fie ascultaţi vor reeşi lucruri cu adevărat senzaţionale.

Cântul in şcolile primare şi grădinile de copii

Conferinţa d-lui N. Saxu la Arad

Arad, 17 Martie

Joi înainte de amiazi la orele 10, d. inspector N. Saxu, a vorbit în faţa tuturor învăţătorilor dela şcolile primare din oraş, despre „Cântul în şcoala primară şi grădinile de copii“. Conferinţa s'a ţinut în sala festivă a şcoalei normale de băeţi din localitate.

D. N. Saxu şi-a început conferinţa, arătând că până în anii trecuţi, programa analitică preciza la toate obiectele, ce trebue să se predea, în afară de cânt, care a fost lăsat la voia întâmplării, a fost neglijat, deşi constitue un admirabil şi eficace mijloc de educare. Noua programă analitică a remediat această lipsă şi ea precizează acum numărul şi felul cântecelor ce trebue predate pentru fiecare clasă în parte. In legătură cu aceasta d. N. Saxu, dă câteva indicaţiuni privitoare la felul cum trebue predat cântul şi arată că acesta nu se bazează numai pe auzul copilului, el bazându-se pe toate simţurile şi în special pe cel ideovizual şi kinestetic.

In continuare d. N. Saxu a făcut o expunere asupra colecţiei d-sale de cântece pentru şcolile primare şi grădinile de copii, arătând că toate sunt din repertoriul românesc. Rolul educator al acestora l-a experimentat în timpul celor 8 ani cât a fost p. ntre educatorii Marelui Voevod Mihai.

Acestor expuneri le-a urmat o demonstraţiune practică, învăţătorilor prezenţi distribuindu-le exemplare din colecţiile d-sale. Din demonstraţia practică rezultă, că în timpul lecţiilor suntele se introduc gradat şi că ele vin, de multe ori, în ajutorul abecedarului cu ocaziunea predării mai multor litere şi cifre. Conferenţiarul insistă şi asupra metodei de predare a cântului, spunând că această materie trebue predată în raport cu vârsta elevilor. Conferinţa a fost încheiată prin sublinierea importanţei cântului în educaţia micilor copii dela şcolile primare şi grădinile de copii.

Expunerile d-lui inspector N. Saxu au fost ascultate cu un deosebit interes de către învăţătorii arădani, cari în felul acesta şi-au îmbogăţit mult cunoştinţele profesionale.

Cărţi de meşter false la Zalău

Oradea, 19 Martie

Inspectând activitatea comisiei de calificare profesională de pe lângă Casa cercuală din Zalău, d. Ioan Mudura, inspectorul muncii din Oradea, a descoperit cărţi de meşter false pe la diferiţi profesionişti din raza Zalăului.

Aceste falsuri au fost făcute de fostul secretar al corporaţiilor desfiinţate, anume Toth. El s'a folosit de o jumătate de stampilă rămasă dela desfiinţarea corporaţiilor pe care o aplica de două ori pe cărţile de meşter ca să pară întreagă.

S'au confiscat până acum 7 cărţi de meşter liberate unor locuitori din comuna Tăşnad, cu numele: Elemer Szilagy, pantofar; Alexandru Naghi, dulgher; Luliu Szabo, fierar; Ludovic Socaciu, fierar; Iuliu Puşcaf, fierar; Carol Lucaci, pantofar; Ioan Ciorba, pantofar.

Examinând ştampila aplicată pe aceste cărţi se vede, fără mare greutate, cum a fost aplicată jumătatea de ştampilă de două ori simetric, pentru a părea întreagă. In schimbul unui astfel de serviciu, Toth a încasat sume variind între 5 mii şi 10 mii lei.

Inspectoratul muncii Oradea a sesizat de această afacere parchetul Sălaj, care a dispus continuarea cercetărilor.

—xxx●xxx—

Arestarea unui spărgător

Arad, 18 Martie

Vineri d. a., poliţia locală a prins pe individul Moise Dan, originar din com. Ţigăneşti (Bihor), care în noaptea de Joi spre Vineri a săvârşit două spargeri în suburbia Grădiştei.

Prima spargere a fost comisă la croitorul Antonie Toth, de unde a furat o maşină de cusut, în valoare de 15.000 lei şi alte accesorii de croitorie, în valoare de 4.000 lei.

A doua spargere a făcut-o la croitorul Mihail Mânzat, din str. Surorilor, de unde a furat tot o maşină de cusut. Tot de aci a mai furat diferite obiecte casnice, în valoare de 2500 lei.

Lucrurile furate au fost găsite ascunse pe aşa numitul câmp al poştei. La percheziţia făcută asupra spărgătorului, care e un cunoscut client al poliţiei, s'au găsit chei false, opt locăte şi mai multe unelte de spargere.

—oox●xoo—

Avion comercial aterizat la Braşov

Braşov, 18 Martie

Astăzi d. a., a aterizat, pe aerodromul I. A. R. un avion bimotor, sosit din Italia, pentru probă.

El a parcurs fără escală, distanţa dela Sestri Ponente până la Braşov.

Aparatul e prevăzut cu motoare Fiat, lucrate în fabrica I. A. R., iar celelalte lucrări în Italia.

Mâine, după efectuarea sborului de probă, va pleca la Bucureşti, unde va intra în serviciul aviaţiei comerciale.

BRAD

MILITARE. — Ofiţerii, subofiţerii şi trupa cari au făcut parte din fostul regiment 114 infanterie, astăzi batalionul 11 vânători de munte, şi cari n'au obţinut medaliile „Crucea comemorativă“ şi „Victoria“, vor face cerere în scris până la 1 Aprilie crt. arătând unitatea în care au luptat, care i-a demobilizat şi dacă au mai cerut aceste medalii.

BRADUL VA AVEA UN AVION. — Ziarul local „Zarandul“ într'un articol semnat de d. avocat R. Gabăr, arată că societatea „Mica“ va procura cu cheltuiala sa un avion. E vorba ca în curând, un inginer dela numita societate să meargă la o şcoală de pilotaj pentru specializare.

Pe lângă acestea, se caută un teren bun pentru aerodrom, a cărui amenajare va începe imediat.

ISTORICE. — Ministerul cultelor a deschis un credit de 110.000 lei pentru repararea bisericilor lui Horia, Cloşca şi Crişan din satele Arada, Albac, Cărpiniş şi Crişan.

DELA „FRAŢIA ORTODOXA“. — Secţia locală a „Frăţiei ortodoxe“ de sub conducerea d-lui Ioan Ghişa, în timpul postului va organiza — în colaborare cu profesorii dela liceul local — o serie de conferinţe care se vor ţine la biserică şi liceu.

TEATRALE. — Turneul „Ion Pella“ a dat Marţi seara o reprezentaţie la Brad cu piesa „Oameni pe un sloi de ghiaţă“. In fruntea ansamblului: Ion Pella, G. Melişan, Calmuschi, etc.

— Teatrul Olteniei în frunte cu artiştii Ion Stănescu şi St. Iordănescu va da la Brad o singură reprezentaţie în sala Casinei române, Marţi 22 crt. cu hilarianta comedie „Fustele dela minister“.

Bilete la librăria „Zarand“.

CERC CULTURAL. — In com. Bucureşci, Duminică 13 crt. s'a ţinut cercul cultural învăţătoresc din Crişcior, de sub preşidenţia d-lui Ion Fodor.

Cu această ocazie s'a executat un frumos şi bogat program.

SPECULA. — In ultimul timp alimentele de pe piaţa noastră s'au urcat îngrozitor. Din toate părţile vin comercianţi ambulanţi care exploatează populaţia în mod revoltător.

Se impune un serios control din partea autorităţilor şi fixarea de preţuri maximale la toate articolele de primă necesitate.

DIVERSE. — Pentru orice informaţiuni, abonamente, anunciuri, reclame şi tot ce priveşte ziarul „Universul“, cititorii din Brad şi împrejurimi, se vor adresa d-lui Micu Delabăseşti, corespondentul nostru.

ORĂŞTIE

TEATRU ROMANESC. — In ziua de 23 Martie, va fi în sala „Central“ o reprezentaţie a ansamblului teatrului Naţional din Bucureşti, sub conducerea d-lui I. Pella, compus din: G. Melişanu, C. Calmuski, Doina Dumetrescu, Relly Brotes, Cecile Grigoria, Al. Jeles, Aurora Macri ş. a.

Se va juca „Oameni pe un sloi de ghiaţă“, în 3 acte de V. Werner.

Bilete la librăria Branga, iar seara la cassă.

DELA PRIMARIE. — D. contabil R. Florinca a fost însărcinta cu rezolvarea chestiunilor financiare, iar d. casier delegat Emil Balomiri cu ale celor economice.

CAMERA DE AGRICULTURĂ A JUD. HUNEDOARA tipăreşte o revistă lunară intitulată „Agricultura Hunedoreană“, ca organ de publicitate şi îndrumare a diferitelor ramuri ale economiei naţionale.

SIBIU

PENTRU BUSTUL LUI „M. EMINESCU“.—Se colecteză cu multă asiduitate suma necesară pentru ridicarea unui bust, în oraşul nostru, al marelui poet M. Eminescu. Până acum s'au adunat 36.957 lei. Au mai donat corpul didactic al şcoalei normale de fete Sibiu 620 lei; corpul didactic şc. primare nr. 2 Sibiu 220 lei; stolul şc. primare din Beneşti (Sibiu) 312 lei; elevii şc. primare din Şura-Mică, 114 lei; funcţionarii depoului C.F.R. Sibiu, 1570 lei; medicii spitalului public Sibiu, 670 lei; gimnaziul teoretic Sălişte, 210 lei; medicii spitalului militar Sibiu, 400 lei; funcţionarii Băncii Româneşti Sibiu, 760 lei. Suma totală e 41.833 lei.

FALSIFICATOR IN ACTE PUBLICE. — A fost înaintat parchetului Sibiu fostul gardian Giurgiu Ioan, dela poliţia din localitate, pentrucă s'a făcut vinovat de fals în acte publice.

Cercetările sunt în curs la parchet şi la chestura poliţiei.

TURDA

DELA CURTEA CU JURI. — La 15 Martie s'a deschis pe lângă trib. Turda, Curtea cu juri. Primul proces al lui Ioan Borcean şi Gh. Preda, pentru asasinat, s'a amânat neflind procedura completă.

La 16 Martie completul de judecată format din d-nii dr. Ioan Popa, preşedinte, Francisc Suhobocheţ şi E. Andreşan, judecători, iar grefier Ioan Suteu, iar fotoliul ministerului public, d. prim procuror D. Ghişoiu, a judecat 2 procese.

Primul a fost al femeei Sipoş Nastasia, contopire de pedeapsă. Inculpata a săvârşit două crime. Pentru una, a fost condamnată la 7 ani temniţă grea, iar pentru cealaltă, la muncă silnică pe viaţă.

Apărarea a fost făcută de d. dr. Serbu. Juriul format din d-nii Podar Gligor, Ghiorean Viorel, Iana Ioan, Negrilescu V. Mărie, Gh. Luca Aurel, Gabor Aristide, Corolu Gr. şi Brumă Gr. a adus următoarea hotărire: Pedepsele Nastasiei Sipoş au fost contopite cu condamnarea pe viaţă, fără închisoare celulară, şi despăgubiri penale 4000 lei.

In aceeaşi zi, acelaş complet, după ce s'au format juri din d-nii Bugea Gh., Negrilescu V., Marea Ioan Belu, Coroiu Gr., Peterleceanu Filon, Mărie Gh., Iana Ioan, Ceapă N., Podar Gligor, a judecat procesul lui Cioica Ioan zis Piper, din Geamăna, de 27 ani, pentru omor.

Cioica Ioan a luat parte la o clacă în satul Geamăna, şi după ce a petrecut la cârciumarul din sat, Nicoară D-tru, unde era şi claca, a început să facă glume. Victima, Giurgiu Ioan i-a atras atenţia să se astâmpere, şi fără să-i mai facă ceva s'a pomenit că este bruscat de către criminal şi înjunghiat cu un cuţit în inimă.

Victima, în drum spre casă, a şi încetat din viaţă după câteva ore.

Toţi martorii au depus nefavorabil acuzatului.

D. D. Ghişoiu prim procuror, la sfârşitul rechizitoriului, a cerut un verdict cât mai aspru.

D. avocat Ioan Cherchizan, apărător din oficiu, a cerut un verdict drept şi cu circumstanţe uşurătoare.

Jurul a adus verdictul de condamnare la 15 ani temniţă grea, degradare civică pe 8 ani, daune civile 50.000 lei, cheltueli de înmormântare 4674 lei, cheltueli penale 2100 lei.

I s'a socotit timpul cât a stat în închisoarea tribunalului.

REGHIN

CULTURALE. — In cadrele „Astrei“ în sala mare a primăriei a ţinut o conferinţă d. I. Popescu profesor secundar din Târgu-Mureş despre: „Arhitectura românească“.

GASIT FARA ACTE. — In localitate a fost arestat un individ suspect, care dus la poliţie nu s'a putut legitima. A declarat, că se numeşte Boris Schleier fost avocat în Germania de unde fiind evreu s'a refugiat în România.

Poliţia din Reghin l-a trimis chesturii din Tg. Mureş pentru cercetări.

DELA PRIMARIE. — S'a contractat un împrumut de 5 (cinci) milioane lei dela Cassa de Economii şi Consemnaţiuni din Bucureşti. r

Din suma aceasta se va pava cu asfalt toată piaţa, iar cu pietrele cubice ridicate se ve pava strada Regele Alexandru.

ŞCOLARE. — La şcoala primară nr. 2 din localitate s'a ales un nou comitet compus din d-nii: dr. Vasile Nicolescu, George Sălăgeam, Ion Luca şi Mihail Brumar.

TG.-MUREŞ

ESCROCHERIE. —Gulacsi Pál fost scriitor la un avocat din localitate a înşelat pe bărbierul Fodor Josef cu suma de 14.800 lei, spre a-i vărsa la administraţia financiară pentru impozitele datorate de acesta din urmă fiscului.

A prezentat însă bărbierului o chitanţă de la administraţia financiară, chitanţă care s'a dovedit mai târziu a fi falsă, când administraţia a pus sechestru pentru neplata datoriilor, şi când bărbierul a arătat funcţionarilor respectivi chitanţa care i se adusese de exeroc!

Procesul venind în faţa tribunalului din localitate, Gulacsi Pál a fost condamnat în lipsă la 1 an şi jumătate închisoare, pentru escrocherie şi falş de acte.

SINUCIDERE. — Femeia Cismaş Maria din comuna Periş (jud. Mureş), şi-a pus capăt zilelor spânzurându-se cu ajutorul unei frânghii de o bârnă din tavanul camerei în care locuia.

Cauzele sinuciderei sunt necunoscute.

AVENTURA UNUI PENSIONAR. —Pensionarul Nagy Ferencz, în etate de 68 de ani, domiciliat în strada Aliaţilor nr. 7, ducându-se noaptea acasă, nu se ştie prin ce împrejurare a căzut în lacul din parcul Elisabeta.

Cu toate strigătele sale n'a fost auzit de nimeni toată noaptea iar dimineaţa în nesimţire a fost scos afară şi transportat cu „Salvarea“ la spitalul civil d estat.

STRANGULARE. — Şandor Marton, în etate de 65 de ani, din comuna Cornesti, suferind de mai mult timp de o boală incurabilă, s'a sinucis prin strangulare de o bârnă din tavanul camerei în care locuia.

Sinucigasul a anunţat de altfel, în mai multe ocaziuni pe prietenii şi membrii familiei, că nemai putând suferi chinurile boalei, se va sinucide.

CIOCNIRE DE AUTOBUZE.— Autobuzul nr. 171 al firmei Simo & Vitalis, care face cursa Tg.-Mureş-Sighişoara şi retur, s'a ciocnit în piaţa Regele Ferdinand cu autobuzul nr. 631 al firmei: Anczel Anton, care face aceaşi cursă. Accidente de persoane nu au fost. Pagubele circa 20.000 lei.

ORADEA

ARESTAREA UNEI BANDE DE ŢIGANI HOŢI. — Poliţia locală a arestat pe ţiganii Emeric Lakatoş, Gustav Vereş şi Dolfi Veigh, care înarmaţi cu revolvere au devalizat ziua în amiaza mare atelierul şi locuinţa unui cismar. Ei au fost arestaţi în aceeaşi zi. La percheziţie s'au găsit asupra lor revolverele cu care l-au ameninţat pe cismar şi lucrurile furate.

Hoţi au fost înaintaţi parchetului militar din Cluj.

ŢIGANCA GHICITOARE EXCROACA. — Tânăra Iuliana But, de 23 ani, din Oradea, str. Millerand No. 8, a fost victima unei excrocherii.

Cu câteva zile mai înainte a venit la ea o ţigancă, cerându-i să-i ghicească norocul lăudându-se că-i va spune totul.

Tânăra s'a învoit îndată, cu multă naivitate. Văzând că are de a face cu o fiinţă puţin bănuitoare, ţiganca i-a cerut să-i dea nişte „semne“ pe care să poată ghici şi anume: 4 rochii purtate, 4 cămăşi tot purtate şi altă lingerie. Având aceste semne la ea ţiganca îşi va pune toată puterea să-i ghicească tot ce o aşteaptă pe fată în viitor. Rezultatul ghicitului i-l va comunica peste două zile.

Tânăra i-a dat tot fără şovăire aşteptând cu înfrigurare să treacă cele două zile pentru a-şi vedea viitorul în faţă, aevea ca într'o oglindă.

Dar.. au trecu şi opt zile şi ţiganca nu s'a mai arătat. Abia atunci şi-a dat seam că a avut de a face cu o excroacă şi s'a dus să reclame la poliţie.

După multe cercetări a fost arestată ţiganca Ana Hamza care a recunoscut că a excrocat-o pe reclamanta Iuliana But şi mai mult a mărturisit că a mai înşelat, în felul acesta, şi altă lume.

ORĂŞTIE

ALEGERI BISERICEŞTI. — Tractul protopopesc ortodox al Orăştiei este unul dintre cele mai mari districte din Mitropolia Transilvaniei, iar opidul Orăştie, cu un frumos trecut cultural şi naţional, unul dintre cele mai tari centre ortodoxe.

Din acest motiv este şi viaţa bisericească-religioasă mai intensă şi mai rodnică sub conducerea preoţimei cu sprijinul unor mireni intelectuali din Orăştie şi jur, cari reprezintă interesele bisericei ortodoxe în acest ţinut. Amintim dintre cei din Orăştie pe d-nii: dir. Aron Demian, profesorii Victor Iacob, Gh. Tămaş, F. Romoşan, Nic. Praţia, D. Albu, T. Pop şi pensionarul dr. Eugeniu Munteanu, publicist, cari au şi studii teologice, medicul dr. Ion Solomon, adv. D. Draia, Voişan, primarul Branga, prof. teolog Ion Limbianu ş. a., ţinând conferinţe în cadrul festivalurilor religioase organizate de societăţile ortodoxe locale.

In primăvara aceasta fiind ordin pentru a se constitui corporaţiunile bisericeşti pe un nou ciclu de 6 ani, Joi, 17 Martie, au fost întruniţi preoţii tractului în localul şcolii primare, pentru a-şi alege din sânul lor reprezentanţi în adunarea protopopească tractuală.

Adunarea a fost prezidată de păr. protopop Ioan Moţa, care a ţinut o cuvântare despre însemnătatea religioasă-morală şi administrativă-economică a acestor corporaţiuni bisericeşti în cari e de dorit să intre preoţi şi laici cari poartă la suflet interesele superioare ale bisericei şi credincioşilor ortodoxi.

Adunarea a ales o comisiune din preoţii Adam Basarab, protopop onorific; Basil Boteanu şi Nic. Cerbiceanu, raportor, cari să propune membrii cari să fie aleşi în adunarea protopopească.

Au fost propuşi, şi adunarea i-a acceptat, următorii preoţi: Adam Basarab, Basil Boteanu, Vas Jura, Octavian Andreiu, Iosif Dumitru, dr. Aurel Baciu, Iosif Vinţan şi I. Bodea, ca membrii ordinari, iar preoţii: Rusu Stoian, Victor Indrei, Ardeu Ioan şi Mihăilă Traian în calitate de supleanţi.

Păr. protopop Moţa a comunicat preoţimei, că având în vedere situaţia înaltă pe care o ocupă în ierarhia bisericească şi munca ce o depune în folosul bisericii şi a preoţimei, păr. protopop-consilier Virgil Nistor, secretarul activ al consiliului arhiedecezan din Sibiu, l-a invitat pe acesta să primească a fi delegatul cercului Orăştie în adunarea eparhială, pentru ca această corporaţiune să-l aibă de membru al său.

CAREI

A MURIT SUBIT. — Azi noapte a încetat din viaţă în mod subit în sanatoriul „Kishalmi“ din Carei d. Ion Popovici de 45 ani, căsătorit, fost notar al comunei Urziceni, din plasa Carei. Defunctul a fost unul din cei mai distinşi notari ai plasei.

INSTALARE DE PRIMAR. — Azi a fost instalat de către d. prefect al judeţului Sălaj, d. colonel Gh. Petrescu, noul primar al oraşului Carei, d. colonel Toma Nadoiu, fost comandant al regimentului 88 infanterie. Instalarea s'a desfăşurat în prezenţa reprezentanţilor tuturor autorităţilor şi a unui numeros public din toate păturile sociale ale oraşului Carei. D. prefect Petrescu a prezentat pe d. primar, fost comandant şi colaborator al d-sale în şcoala militară şi de război.

D. Crişan Gavril, secretar general al oraşului, a vorbit în numele funcţionarilor primăriei asigurând pe d. primar de tot concursul.

Au mai vorbit d-nii: Cornel Pop directorul şcoalei normale, Ignatie Borza preot ort., Alexandru Gera vicar român unit, prot. Iuliu Pop, dr. Gh. Földváry paroh rom. cat., Aug. Crespai dir inv. cari l'au felicitat pe noul primar în numele instituţiilor ce reprezintă.

D. primar T. Nadolu a răspuns mulţumind tuturor pentru cuvintele ce i-au fost adresate şi a schiţat programul de activitate.

DEVA

CURSURI AVIATICE IN JUDEŢUL HUNEDOARA. — In întreg judeţul Hunedoara se vor ţinea, sub auspiciile ARPA-ei, cursuri aeromodeliste în cari elevii şcolilor vor fi specializaţi în construcţia de modele sburătoare reduse. Filiala ARPA pune la dispoziţia acestor cursuri materialul şi uneltele necesare la confecţionarea modelelor sburătoare.

In cursul lunei Iunie se va ţine în Deva un concurs de machete sburătoare. Cele mai reuşite din aceste machete vor fi premiate urmând ca apoi să fie prezentate pentru a participa la concursul pe ţară care se va ţine în cursul lunei August la Bucureşti în organizarea centralei ARPA.

CULTURALE.—In cadrul conferinţelor organizate de soc. culturală „ASTRA“ desp. Deva, s'a ţinut în localitate, în sala Casinei Naţionale o conferinţă, în care d. procuror N. Oprişan a vorbit despre „Geniu şi sentiment“ (Eminescu şi Veronica Micle).

SIGHET

ARESTARE. — Gheorghe Benca din Teceul Mare (Cehoslovacia) a fost arestat de jandarmii din Teceul Mic, fiindcă a trecut clandestin frontiera din Cehoslovacia în România. Cu actele dresate a fost înaintat parchetului.

FURT. — Vasile Rus din Botiza a furat din casa lui Avram Maler din Şieu piei de oi, de viţel şi alte lucruri casnice. Din cercetările făcute s'a constatat că obiectele furate au fost vândute lui Beila Şloimovici din Rozavlea. Contra lui Vasile Rus s'au dresat acte de dare în judecată.

NUMIRE. — D. Alexandru Jipa, taxator vamal în Sighet, a fos tnumit şef al oficiului vamal dela podul Slatinei. Noul funcţionar, va face control amănunţit tuturor călătorilor ce vor intra sau vor ieşi din ţară, la fel ca şi funcţionarii de până acum. In felul acesta, contrabandiştii vor fi siliţi să treacă mărfurile prin apă, fiindcă şi de data aceasta a fost numit un funcţionar serios.

CONTRABANDA. — D. Nicolaie Dărvărescu, taxator vamal în Sighet, pe baza informaţiilor primite, a făcut un control trenurilor de marfă din staţia Sighet-Cămara. Intr'un vagon care trebuia să fie trimis la Cluj, a descoperit două lăzi în care, în loc de mere a găsit mărfuri de contrabandă, aduse în mod fraudulos din Cehoslovacia. In chipul acesta s'au expediat cantităţi enorme de mărfuri pentru Cluj, Oradea şi alte oraşe ale ţării, în care se trimit mere din Maramureş.

SPARGERE. — Hoţii au intrat în timpul zilei în casa lui Alex. Chereches din strada Cloşca şi i-au furat din dulap, în mai multe rânduri, rufe şi haine în valoare de 20.000 lei. Poliţia Sighet a început cercetările pentru identificarea îndrăsneţilor spărgători.

PRAVALII INCHISE. — In urma inspecţiilor făcute de comisia delegată de serviciul sanitar al judeţului, au fost închise până acum următoarele prăvălii şi măcelării insalubre: Marcu Fişcher din Poenile Glodului abatorul evreesc din Berbeşti, măcelăriile lui Mendel Gantz, Elias Malec, Perl Stauber, Ancel Malec din Vişeul de jos, băcănia Hanei Luzer din Botiza şi depozitul de lemne al comerciantului Deziderius Bubl din Crăceşti. Comisia formată din d-nii: Ioan Pârvu medicul oraşului, comisar Santău şi Ioan Hulman din partea primăriei fac zilnic inspecţii inopinate la întreprinderile din oraş.

INSPECŢIE. — D. inspector vamal Banu, a inspectat zilele trecute oficiul vamal din Sighet şi pe cele din judeţ. Peste tot a găsit ordine şi disciplină.

ŞCOLARE. — D. I. Felea, inspector şcolar secundar, a inspectat şcoalele secundare şi comerciale din localitate, găsind peste tot că se munceşte conştiincios, şi că elevii au purtare bună.

NASAUD

PLANTAŢIILE DE PRIMĂVARĂ ALE DIRECŢIEI SILVICE. — D. Pavel